

## 2. TUTKIMUSTEHTÄVÄ

Tämän tutkimuksen tarkoitus on kahtalainen. Ensinnäkin tavoitteena on ikärakennetta kuvaavien tunnuslukujen ja luokittelumenetelmien testaaminen sekä niiden parantaminen entistä tarkemmiksi. Ikärakenteen luokittelumetodista tai tunnusluvusta yritetään saada luotettava ja yksinkertainen. Se saisi perustua vain väestön ikärakennetietoihin. Sillä ei saisi olla Coulson-, MSABI- tai muiden indeksien ongelmia ja tämän metodin pitäisi olla yleistettävissä myös muihin ikärakenneaineistoihin. Vanhojen ja mahdollisten uusien metodien käyttökelpoisuutta testataan Hämeen läänin kuntien vuosien 1960-1985 ikärakennetilastoilla sekä Saaristomerén kuntien ja valtakunnan ikärakennetilastoilla.

Edellä kuvatus metodisen tavoitteen lisäksi tarkoituksena on samalla laajemminkin tutkia Hämeen läänin kuntien ikärakenteen muuttumista tutkimusaikana. Hämeen läänin kunnista on tarkoitus saada esille ikäjakautuman suhteen yhtenäisiä alueita tutkittaessa ikärakennemuutoksia ajan, paikan ja sukupuolen mukaan. Aluekysymyksissä keskitytään lähinnä kahteen vastakkainasetteluun: kaupunki- ja maaseutukuntien sekä hyvien ja huonojen liikenneyhteyksien varrella olevien kuntien välisiin ikärakenne-eroihin.

Tutkimuksen aluksi käsitellään Coulsonin (1968) esittämää menetelmää, jolla ikärakennevertailuja voidaan tehdä helposti ja yksinkertaisesti. Väestön koko ikärakenne voidaan kuvata yhdellä ainoalla tunnusluvulla, Coulson-indeksillä. Tässä tutkimuksessa testataan Coulson-indeksiä eri tutkimusalueiden tilastoilla. Coulsonin arvot laskettiin kaikista Hämeen läänin kunnista. Coulson-indeksin käyttöä vastaan vastaan on esitetty kritiikkiä. Tätä kritiikkiä tarkastellaan tässä työssä ja Coulson-indeksiä arvioidaan edelleen sekä empiirisesti että teoreettisesti. Työn loppuosassa keskitytään tässä tutkimuksessa kehitettyyn, uuteen ikärakenteen luokitusmenetelmään, jota testataan Hämeen läänin lisäksi myös muilla erilaisilla alueilla: Saaristomerén kunnissa ja koko Suomessa.